

Politikai napilap.
Megjelenik (vasárnap és
ünneppnap kivételével)
mindennap délután
4 órakor.
**Szerkesztőség és ki-
adó hivatal:**
Via Ciotta 28.
Telefon sz.: 778
**Szám 4 fillér,
Vidéken 6 fillér,**

FIUMEI HIRLAP

Előfizetési ár:
Helyben hához hordva
Egy hónapra . . . 1 k. 20 fill.
Negyedévre . . . 3 k. 60 fill.
Vidéken, postai szétkü-
désel:
Egy hónapra . . . 1 k. 80 fill.
Negyedévre . . . 5 k. 40 fill.
Hirdetési díj: Egy 4 ha-
sábos nonpareille sor 60
fillér. Hivatalos hirdeté-
sek egy sor 1 kor.

A szabadsajtó.

Némely ujság vakmerősége és arcátlansága március 15-én szok legélelkebben kiderülni, mikor ünneplő a szabadsajtó feltámadását, ennek a nagy nemzeti kincsnek az újjáéledését. Ünneplő, noha sorai meg vannak fizetve. Hangosan szónokol a zsarnokság ellen, ami — volt; s ugyanakkor felajánlja testét-lelkét a jelenkor apró zsarnokainak. Arcátlanság ez és vakmerőség. Nincs az az éles és maró toll, mi ezt jellemezni tudná azon fokban és nagyságban, melyben azt megérdemelné.

Az üzletek korszakában pompásan tudják a hazafiságot az üzlet keretébe szorítani. Vagy a hazafiság keretébe az üzletet. A hazafiság azonban, akár keretet képez az, akár tartalmat, soha sem önmagáért létezik bizonyos lapoknál, hanem mindenkor az üzlet érdekében.

Elfogadjuk, hogy üzlet nélkül nincsen ma vállalat. Az olvasóközönség nem bírja vagy nem akarja annyira támogatni a lapokat, hogy azok a hirdetett elveikért minden más tekintet nélkül küzdjenek. De azt már még sem kell megtenni, hogy az üzlet tulságosan szemmel tartása mellett galád módra oda vessük a lap szellemét, melylyel kérkedünk, mely bennünket vezérel, s a mely reánk fényt, tiszteletet, elismerést sugároz! Ha élvezzük révén ezeket, akkor már ne legyünk annyira hűtlenek a programhoz. Ne csaljuk ki ingyen a közönség szívéből a szeretetet és tiszteletet. Adózzunk érte azzal, hogy valamiképp törődjünk a politikai tisztasággal.

Nagyon nehéz kérdés ez. Valamíg a szerkesztőség szervi kapcsolatban fog állani a kiadóhivatallal, sokáig így marad ez. Örök ellenség ez a kettő, két ellenkező fogalom, ha úgy tetszik, melyek arra vannak kárhóztatva, hogy együtt legyenek. A szerkesztőség alatt értjük az írói műhelyt, hol az igazságért, elvért, nemes célokért küzdenek. A kiadóhivatalnak nincs érző szíve, szárnyaló lelke. Az számol, hidegen és kiméletlenül. Feladata, hogy a plusz rovatján mindig magasabban álljanak a számok, mint a mínuszén. Szóval, képviseli a hatalmat. Beleszólása, sőt sok helyen és gyakran, döntő beleszólása van a redakciók dolgaiba. Egy száraz könyvelő leinteheti a koszorús író tollát, ha annak véleménye beleárt az anyagi előnyök aratásába. S a koszorús író eltépi papirosát, tűzbe veti gondo-

latát s ir ujat, más felfogással, tolla hegyét a saját lelkiismeretének szívére fordítva.

Szánalmas állapot. Majdhogy nem olyan szánalmas, mint mikor valakinek hazudnia kell, hogy jólétét megmentse. Szánalmas, mint a mikor valaki lop, hogy éhen ne vesszen. De a törvény büntetést ró ezekre. Legfeljebb mérlegel s súlyosbit, vagy enyhít, de mégis: ver.

Lapok édegelnek abból, hogy lelkiismeretlenül születtek. Lapok, melyek üzleti célból hirdették, hogy bérbevehetők. Ezek már, ha az előbbi hasonlat láncolatán akarunk tovább haladni, azokhoz a bűnösök közé tartoznak, kiknek csak aza mentésük, hogy a rossz-hajlamot már a természet ojtotta beléjük. Ezek mellett szánalmas mosolylyal, de szólanul halad el az ember, amíg nem harácsol és megelégszik az alamizsnával.

Mikor azonban szembe akadunk hatalmas lapvállalatokkal, mik kenyérelégségben vannak, nagy befolyásra tettek szert s a közönség, gyakran az egész nemzet becsülése veszi őket körül és mégis visszaélnék ezekkel az áldásos adományokkal, azokhoz hasonlatot a se-lyempólyában felnevelődött, uri gonosztevők között tessék keresni, kiket nem kimél se törvény, sem ember, sem, hogy ne felejtünk ki semmit, a biblia.

Magyarország még oly messze van céljaitól, hogy szüntelen harcolnia kell s e szüntelen harcban az ujságok az irányítók. Öröködni kell tehát arra, hogy a sajtót negyöngit-sék meg se bérenc alakok, sem oly sajtóorganumok, kik a nemzetet félrevezetik. Ezek a lapok akkor szokták csak elveikért mellüket verni, mikor arra nincsen szükség, de mélyen hallgatnak akkor, ha a tett pillanatai állanak előttük.

A képviselőház munkarendje. A képviselőház ma délelőtti ülésén folytatni fogják a felirati vitát, amelyhez a nemzetiségiek részéről vannak még néhány feliratkozva. A politikai pártkörökben elterjedt hírek szerint a felirati vita e hét közepén véget ér, minthogy a pártvezérek bizalmas uton tudtára adták a vitában résztvenni szándékozó képviselőknél, hogy felszólalásaikkal csak a nemzetiségek malmára hajtják a vizet, mert ezzel segédkeznek a normális állapotok helyreállításának késleltetésében. A nemzetiségi képviselők is, miután azt a céljukat elérték, hogy a képviselőház figyelmét tömeges felszólalásaikkal a nemzetiségi kérdésre irányították, nem fogják a vitát tovább nyújtani és módot adnak arra, hogy a képviselőház egkésőbb szerdai vagy csütörtöki ülésében áttérhessen a költségvetés tárgyalására. Hir szerint a nemzetiségiek minden

egy-egy tárcánál álltanak egy-egy hivatalos szónokot. Az egyes pártok kívánalmait is egy-egy megbízott szónok fogja tolmácsolni, úgy, hogy tíz-tizenkét napon belül a Ház költségvetési vitája véget ér. A költségvetés letárgyalása után a horvát pénzügyi egyezményről szóló javaslatot veszik tárgyalás alá. Hogy az autonóm vámtarifát még a szünet előtt becikkelyezik-e, az iránt bizonyos tájékoztatás van politikai körökben, mert nem tudják, hogy a kiegyezési tárgyalásoknál beállott fordulat a magyar kormányt e tekintetben minő lépések megtételére fogja bírni.

Az Obzor a pénzügyi kiegyezésről. Az Obzor legutóbbi számában cikket tesz közzé, a melyben csatlakozik Zagorac horvát képviselő álláspontjához, a ki egy ujságitól előtt kijelentette, hogy az új pénzügyi kiegyezés nem elégíti ki Horvátországot, mert néhány millióval többet jövedelmez ugyan, de megvonja Horvátországtól bevételei ellenőrzésének lehetőségét. A bevételeknek területiális és nem területiális bevételekre való föl-osztása, ugymond, az alaptörvényekbe ütközik, mert azok szerint Horvátország önálló. Az új megállapodások figyelmen kívül hagyják a kiegyezés 29. pontját, a mely szerint Horvátország bevételei külön számolandók el. Míg ez a pont nincs végrehajtva, addig egy Horvátországra nézve méltányos pénzügyi kiegyezés elképzelhetetlen. Minthogy azonban a horvát országgyűlés már elfogadta az új megállapodásokat és belefoglalták a kiegyezés becikkelyezését abba a pak-tumba is, a melyet a korona a magyar koalícióval kötött, most már lehetetlen a pénzügyi kiegyezés érvénytelenítése, de abban a vitában, a melyet erről a kérdésről a magyar országgyűlésen rendezni fognak, nem fognak résztvenni a horvát képviselők, mert ez már Magyarország autonóm ügye. A pénzügyi kiegyezés azonban nem fog olyan hosszú ideig tartani, a mennyire megkötötték, mert a választójogi reform végrehajtása és az új parlament megalakulása után első dolga lesz mind a magyar parlamentnek mind a horvát országgyűlésnek, hozzá-látni ennek a kérdésnek revíziójához.

Ancora qualche nota alla seduta.

L'organo di lui nel suo numero di ieri comincia una serie di canti epici sulle gloriose geste della presente amministrazione comunale. Noi non neghiamo punto, in ogni parola ci guida saldo e vivo il sentimento della giustizia, alla verità renderemo sempre riverente omaggio; noi non neghiamo punto che molte cose belle e buone si sono fatte; ma il merito principale va ascritto a impiegati ch'erano già al loro posto, allorché l'amministrazione presente salì, diremo così, al potere.

Il programma quasi intero è del Dr. Michele Maylander, e questa giustizia gli fu resa dal presente podestà Dr. Francesco Vio, alforché annunciò alla Rappresentanza le dimissioni del suo predecessore e i tentativi inutili fatti per indurlo a ritirarle.

In complesso però l'opera più seria e più proficua compiuta sino ad ora dalla presente amministrazione è il riscatto della tranvia elettrica; ma lui, nel suo organo ne combattete aspramente il disegno allorché questo è sorto e chiamò addirittura pazzi coloro che lo accettavano e intendevano porlo in atto. E alla proclamazione di pazzi

fatta dei propugnatori del riscatto seguiva un calcolo sublime da cui risultava che quei pazzi volevano a vantaggio di un'avidà Banca ridurre il Comune alla rovina.

E' vero che il grande finanziere ha dovuto riconoscere che i suoi calcoli, rimanendo pur sublimi, erano sbagliati, e risultò chiaro che se v'era un pazzo, il pazzo era lui. Ma spropositi egli quanto si voglia, resta sempre un grand'uomo per sentenza dei suoi feticci. Così va il mondo, almeno così la va ora a Fiume, e avanti finché la dura.

Parrebbe che tutto ciò non abbia nulla a fare colle note alla seduta, al titolo che abbiamo dato a questo scritto. Ma non è vero. E diciamo subito il nesso che v'è fra quanto dicemmo sino ad ora, a ciò che ci proponemmo di dire. Noi riconosciamo tutto il bene che la Rappresentanza ha saputo fare, ma riconosciamo pure gli errori che furono commessi, e che non sono pochi.

Per cui non c'è grande ragione che vadano orgogliosi; soprattutto poi, è deplorabile che colui che modestamente si presenta come il mentore, l'inspiratore della presente amministrazione, il suo signore o maestro ascriva a sé i meriti altrui. Se lo crederemo opportuno di ciò parleremo in seguito. Continuiamo oggi brevemente le note alla seduta.

Non occorre proprio che proclamiamo ancora una volta la nostra serena imparzialità. I casi di cui ora ci occuperemo brevemente la rivelano in modo speciale. Abbiamo parecchie volte deplorato come il nepotismo ed il favoritismo regnino sovrani nell'aula rappresentativa, e numerose sono ormai le vittime di quei nefandi sistemi che sono i peggiori nemici della giustizia. E veniamo ai fatti.

Abbiamo detto che la nostra imparzialità è provata dagli ultimi casi in modo speciale, e ciò perché si tratta di persone che ci sono avversarie tutte.

La Rappresentanza ha fatto nella sua ultima seduta segreta, continuata per due sere, parecchie nomine. Parlammo già di quella del controllore alla civica tesoreria. Tolto ad un impiegato il suo avanzamento naturale che le circostanze avevano preparato e che la giustizia chiedeva per lui, negatagli ieri la possibile riparazione, egli dovrà chi sa quanto attendere, e forse rimarrà sempre dov'è perché la Rappresentanza ha non solo i suoi favoriti, ma anche i perseguitati; favoritismo e persecuzione ciechi l'uno e l'altra. A questo proposito il caso del Dr. Romualdo Descovich è caratteristico, è eloquentissimo, e dimostra come l'iniquità è cocciuta, inesorabile. Ora a questo e a non pochi altri s'aggiunge il caso Rumen.

Iersera poi, è nostro parere, fu commessa altra ingiustizia. Noi non conosciamo il signor Schaedle nel suo valore per ciò che riguarda l'ufficio che gli fu affidato. E' ap-

provato e basta. Ma crediamo che il signor Adamo Riccotti — un signore che ci guarda in cagnesco — avea titoli ben maggiori ad essere preferito; incontestabilmente ha intelligenza e coltura superiori al concorrente preferito e dava almeno eguale affidamento di uno scrupoloso adempimento nei suoi doveri. Senonchè è ormai provato che non valgono titoli, non servono le attitudini. D'ora innanzi si dovrebbe mutare il tenore dell'avviso di concorso e invitare i concorrenti a dimostrare le loro benemerenze verso il partito, il grado di parentela coll'uno o l'altro dei matadori del partito stesso e soprattutto lo zelo in certe circostanze, in quelle solenni specialmente che salvarono la patria, assicuravano l'interesse del Regno, salvaguardarono l'onore degli ungheresi di Fiume, come fu documentato da quel famoso voto che la storia non dimenticherà certo.

Választási mozgalmak. Lippán a képviselőválasztást július 17-ére tűzték ki. A függetlenségi párt báró Dániel Tiborral szemben Heinrich Elek temesvári ügyészt kiáltotta ki jelöltnek. — Veszprémből táviratozzák: A veszprémi kerületben mindkét függetlenségi jelölt ma tartotta a programbeszédét. Ováry Ferenc a veszprémi választók előtt, Reviczky Ambrus közigazgatási bíró pedig a kerület többi községeiben mondotta el programját. Reviczky támogatására Ugron Gábor és Kállay Tamás képviselők is megjelentek. — Egerből táviratozzák: Babócsay Sándor és Csutorás László képviselőjelöltek ma mondták el programbeszédüket. Mindkettő 48-as függetlenségi és az általános titkos választójog hívének vallotta magát. Csutorás támogatására dr. Samassa János országgyűlési képviselő is beszélt. — A fővárosi VII. kerületi függetlenségi polgárok nagyobb küldöttsége tisztelgett ma délelőtt gróf Andrássy Gyula belügyminiszternél a képviselőházban. Száva János iskolaigazgató volt a küldöttség szónokája. Előadta, hogy a VII. kerületi polgárokkal sérelem történt, amennyiben a központi választmány a választás színhelyét a zsidó templom háta mögött elterülő fővárosi telken felállítandó helyiséget jelölte ki, amely intézkedés a polgároknak nézve hátrányos. Gróf Andrássy Gyula válaszában kifejtette, a küldöttségnek, hogy nem szívesen avatkozik a központi választmány dolgába, de meg fogja vizsgálni az ügy állását s ha úgy találja, hogy a polgárokon sérelem esett, legjobb meggyőződése és lelkiismerete szerint fog intézkedni. Végleges ígéretet e pillanatban még nem tehet, de ígéri, hogy tanulmány tárgyává fogja tenni az ügyet.

HIREK.

— **Személyi hírek.** Purjesz Lajos, hírlapírórtársunk, fővárosi lapszerkesztő szabadságidejét Abbaziában tölti.

— **A fiumei sajtóbotrány.** Budapesti újságírói körökben bebizonyított tényként beszélnek, hogy gróf Nákó Sándor kormányzó kizsárolásánál az „újságírók“-nak dr. Schiller Henrik utalványozott és dr. Gaál Tibor kormányzó-helyettes (ki állásától már nem sokára, épp a fiumei botrányokból kifolyólag meg fog válni) fizetett. A kormányzó installációra azért hittak le hitvány alakokat, mert ezeknek száját pár száz koronával be lehetett tölteni. Az újságírói egyesület gyűlésén Fényes László hírlapíró ezt kategorice kijelentette s rosszalást kért kimon-

dani dr. Schiller Henrikre. Mély hallgatás követte a bátor szavakat. Dr. Gaál Tibor föltétlenül megbukott. A fiumei botrányokban — nagyon helyesen — egyedül őt okozták mindenért. Ugy a horvát zászlókérdésben, valamint a hírlapírói botrányban is. A *Fiumei Hírlap* ezt kezdettől fogva hangoztatta s mivel ennek a lapnak a véleménye esik leginkább az utóbbi fiumei ügyekben, a legnagyobb sulyal a mérlegbe, ezt magasabb politikai és újságírói körökben teljes mértékben el is fogadják. Gróf Nákó Sándornak nagy melegsége, hogy őt a politikusok még nagyon tapasztalatlanakk tartják. (Persze, éppen ezért kellett fiumei kormányzónak ki nevezni.)

— **Zelenka püspök esküvője.** Érdekes esküvő volt vasárnap délelőtt, mint tegnap távirati tudósításban jelentettük is, a Deák-téri evangélikus templomban, ahol Zelenka Pál, az ágostai evangélikus egyház tiszakerületi püspöke, főrendiházi tag vezette oltárhoz dr. Mosánszky Győző néhai eperjesi ügyvéd özvegyét, született Csatóry Paula urasszonyt. A püspök maga is özvegy ember volt, mert első felesége, akivel 1865-ben Székács József dr. szuperintendens ugyanebben a templomban adta össze, néhány év előtt meghalt. Az esketést Sárkány Sámuel püspök végezte, aki megindító beszédet intézett az új párhoz. Esküvő után a Pannónia-szállóban ebéd volt, melyen résztvettek az esperesek is, akik számos felköszöntőben éltették esküvője alkalmából főpásztorukat.

— **Az új fiumei vasút.** Még nincs teljes megállapodás arra nézve, hogy az új fiumei vonalat a kormány merre építteti meg. A geográfiai viszonyok nagy akadályai egy újabb vasutvonal építésének. Kossuth Ferenc kereskedelmiügyi miniszternek, mint nekünk táviratozzák Budapestről két terve is van a vasút felépítésére. Az egyik terv szerint a vasutvonal Károlyvárostól a Kulpa-völgy felhasználásával s több alaguttal tervezik. A másik vonalat Ogulintól, Cirkvenicán, Porto-Ren, Buccarin át a tengerparton tervezik. Ennek az újabb vonalnak a buccarii öböl volna az akadály.

— **A határrendőrség működik.** Sopronból jelentik, hogy a soproni határrendőrség királyi kirendeltsége tegnap veszedelmes kivándorlási ügynököt fogott el a határállomáson. Az elfogott ügynök Fischer Győző budapesti lakos, a kit éppen akkor fogtak el, a mikor három kivándorlót, köztük két nőt, akart utlevél nélkül a határon átcsempészni. Fischer Győző megmozgatásánál kiderült, hogy Missler hamburgi céggel áll összeköttetésben s minden kivándorló után tíz koron jutalomban részesül. Fischer már a tizenötödik kivándorlási ügynök, a kit a soproni határszéli rendőrkapitányság leleplezett. A határrendőrség óriási szolgálatot tesz az országnak a kivándorlások csökkentése érdekében. A hol pedig leginkább szükség lenne a határrendőrség felállítására, *Fiumében*, ott még most sincs. Pedig erre tömegesebben fordulnak elő kivándorlási visszaélések, miknek megakadályozására sem tehetése, se kedve sincs a fiumei autonóm-rendőrségnek, mely a magyar állammal sem érzelmi, se jogi kapcsolatban nincs. Hogy pedig a határrendőrség felállításában miért késedelmeskednek a miniszterek, az ugyszólván érthetetlen. Mindenesetre sokat ártnak a hanyagságukkal a magyar ügynek.

— **A titokzatos hajó.** Szent-Pétervárról jelentik, hogy a finn partokon uszó aknák Peterhofban nagy rémületet kel-

tettek. A legutóbbi napokban a finn partok több pontján egy gyanús hajót láttak, amelynek legénysége orosz és finn forradalmárokból áll és amely hajó a part mentében aknákat rakott le, valószínűleg abból a célból, hogy ha a cár Peterhofot elhagyná, yachtját felrobbantásák. A hajót eddig az összes pétervári rendeletek ellenére sem tudták elfogni. Senkinek sincs bátorsága arra, hogy a titokzatos forradalmár hajóhoz közelítsen.

— **Uj magyar hajó.** Tegnapelőtt bocsátották vízre Middelsbroughban a legújabb magyar tengeri hajót, melyet „Kossuth“ névre kereszteltek. Az új hajó 6000 tonna hordképességű és a fiumei „Levante“ tengerhajózási társulat tulajdonát képezi.

— **Gyilkos, mint kormányzójelölt.** Newyorkból jelentik, hogy a coloradoi szocialista-párt Heywoodot, a nyugati bányászszövetség elnökét, aki gyilkosság gyanúja miatt fogságban ül, jelöltnek kiáltotta ki a coloradoi kormányzó állására. Heywood ellen az a vád, hogy összeesküvést szervezett és meggyilkoltatta Steurenberget, Colorado állam volt kormányzóját, amiért ez a sztrájkoló bányászokkal szemben nagyon erőlyesen lépett fel.

— **A vasutas szövetség fiumei kerületének választmányi ülése.** A magyar szent korona országainak vasutas szövetsége fiumei kerülete 1906. év július hó 14-én esti 6 órakor a fiumei vezénylő irodában választmányi ülést tart. Tárgy: 1. Rendkívüli közgyűlés előkészítése. 2. Egyéb indítvány.

— **Hadihajók Fiumében.** A fiumei kikötőt nemsokára két hajóhad fogja meglátogatni. Augusztus hó második felében az osztrák-magyar hajóhad, szeptember elején pedig az angol hajóhad érkezik kikötőnkbe. A két hajóhad tiszteletére a kormányzóság és a város nagyobbszabásu ünnepeket fog rendezni.

— **A tisztviselő-kirándulás elhalasztása.** A tengerparti m. kir. állami tisztviselők egyesülete az e hó 24-ára tervezett obrovazzói kirándulást elhalasztotta a július 15-ére. Ez a kirándulás, mely a morlaikai csatornán és a novigrádon keresztül föl a Zermanja folyón lesz, a legremekebb tengeri kirándulás, melyet Fiuméből egyáltalában megtenni lehet. Az utazás végig megy az egész magyar tengeremlék mellett, majd rendkívül szűk csatornába vezet, melynek bejárata csak az utolsó pillanatban válik láthatóvá és azután újból bejut a hajó tágas tenger-részbe, melyből látszólag meredek sziklafalnak iramodva jut csak be a gőzös a magyar állam és Dalmácia közt határfolyót képviselő Zermanjába. A felutazás a folyón, valamint a visszajövetel is páratlan szép látványt nyújtanak.

Az indulás reggel öt órakor történik Fiuméből, a visszajövetel pedig éjfél után. Hogy a résztvevők napközben kellő kényelmet találhassanak a résztvevők számának maximumát 65 személyben állapították meg. Ezen szám betelése után tehát további előjegyzések nem fogadtatnak el. A ki még kényelmesebben óhajta az utat megtenni, szombaton délután előre utazhatik Zengig, hol a gőzös vasárnap 8 órakor reggel felfogja venni őket. Néhányan a hajón is tölthetik az éjszakát, ha a „Liburniá“-n nyújtott kényelemmel megelégszenek.

A részvételi díj ezen kirándulásra a tisztviselő egyesület tagjai részére személyenként 8 korona, háromtagu család részére 20 korona, négy vagy többtagu család részére 26 korona; nem egyleti résztvevők számára személyenként 12 korona, családonként 30, illetve 40 korona. Az előjegyzéseket a részvételi díjak lefizetése ellenében elfogadja Fodor Gábor egyesületi pénztáros (Dohánygyár) legközelebb péntek délig. Kedvezőtlen időjárás, vagy kevesebb mint ötven résztvevő jelentkezése esetén a kirándulás

más vasár- vagy ünnepnapra halasztatik el és az előjegyzettek részvételi díjaikat tetszésük szerint visszavehetik, vagy a következő kiránduláson való részvétel céljából bent hagyhatják. Az esetleg Zengigbe előre utazni óhajtók sziveskedjenek ezen szándékukat az előjegyzés alkalmával bejelenteni. Szintugy bejelentendő az, vajjon table d'hote-ot kívánnak-e a résztvevők a hajón megrendelni, vagy maguk gondoskodnak elfaltásukról a hajón. A table d'hote-ra jelentkezők részére villás reggeli, ebéd és vacsora fog együttesen tállatni a szokásos hajókára mellett italok beszámítása nélkül. A még résztvenni óhajtók ebbeli szándékukat Nádor István kir. mérnöknel (Riva Batthyány 10. sz. a.) jelenthetik be.

— **A tengeri betegség gyógyítása.** A párisi Société de thérapieutique egyik minapi ülésén Bardet dr. előadást tartott a vasuti és a tengeri betegségről. Bardet sok oly embert figyelt meg, a kin a vasuton való utazás hasonló tüneteket idézett elő, mint a tengeri betegség. Mindkét betegség pedig meglepően hasonlít a gyomor hiperaciditás. Ekkor pedig azokkal a szerekekkel kell gyógykezelnit, a melyet a gastroxiózis ellen (ideges gyomorban igen savanyu gyomornedvkihányásokkal) sikerrel szoktak eljárni. Bardet a hiperaciditás gyógyításánál nagy hasznát vette a validolnak. Ezt alkalmazta tehát előbb a vasuti betegségnél is. Nem nagyon hosszú uton tiz csepp validol, a melyet a vasutra szállás előtt vesz be a beteg, hatásosnak bizonyult. Hosszabb utakon ezt a keveréket rendelte: Picrotoxin 0,05, Morphin, hydrochl. 0,05. Atropin sulf. 0,01. Validol 10,0. Curaçao 24,0. Ebből a keverékből a beteg naponként öt kávékanálnyit kap. A hajószálláskor Bardet ezt a port ajánlja a tengeri betegség ellen: Calc. carbon. 3,0. Mg. hydr. 2,0. Bismut. subnitr. 0,5. ötven gramm vízben. Tehát ajánljuk ez újabb receptet a tengerre szálló utasoknak, kik félnek a tengeri betegségtől. Természetesen, a sikerért nem állhatunk jót, a kísérletkezés azonban valószínűen nem fog megártani senkinek.

— **La nuova linea ferroviaria.** Ci si telefona da Budapest, che nel ministero del commercio si lavora alacremente per definire il progetto della nuova linea ferroviaria, che congiungerà la città di Fiume con l'interno. Finora il ministero non ha saputo decidersi fra due alternative, cioè se ha da costruire la nuova linea da Carlupoli (Karlstad) attraverso la vallata della Kulpa con numerose gallerie sotterranee, oppure da Ogulin attraverso Cirkvenizze, Portoré e Buccari. Il ministro Kossuth sarebbe favorevole piuttosto per quest'ultimo progetto, l'effettuazione del quale viene però fortemente ostacolato dalla profonda insenatura del golfo di Buccari. In ogni caso — a quanto ci informa il nostro corrispondente — la decisione definitiva dovrà avvenire fra breve.

— **A reggeli lapok hírei.** Tüz Kalocsán. Kalocsáról jelentik, hogy Nyáry Béla országgyűlési képviselő háza az éjjel leégett. Szerencsére teljes szelcsend volt és így a tűz továbbterjedését sikerült megakadályozni. A tűz oka ismeretlen. — **Kőburg Lujza hereegnő tartásdíját lefoglalták.** A bécsi törvényszék zárlatot rendelt el Kőburg Lujza hereegnőnek 7000 koronát kitevő havi tartásdíjára, a mely összeget Kőburg Fülöp herceg fizet e vált nevének. A bíróság elmarasztalta a heregnőt s Stimmer a marasztaló ítélet alapján kérte a zárlatot. Lujza heregnő jelenlegi ügyvédje a zárlat elrendelése miatt felebezéssel élt s azt vitatta, hogy a heregnőre nézve, a kinek anyja osztrák heregnő, nem illetékes a polgári bíróság. A törvényszék elutasította a felebezést s megállapította a saját illetékességét. — **Egy volt miniszterelnök megkegyelmezési ügye.** Belgrádból jelentik, hogy Gyorgyevics Vladan volt miniszterelnök megkegyelmezését a mai minisztertanács a legutolsó percben nem hagyta jóvá, dacára annak, hogy ugy Pasic miniszterelnök, mint az igazságügyminisz-

ter mellette foglaltak állást. Györgyevics azonban a kegyelmi kérvény benyújtását visszautasította. — Szerencsétlenül járt turista. Bécsből jelentik: Dr. Gisler Miksa ottani ügyvéd a Rax-Alpesekbe tett turista-kirándulás alkalmával a mélybe zuhant és meghalt. — Szélhámos adománygyűjtő. E napokban fogták el Szombathelyen Koszbahr Henrik foglalkozás nélküli bádogos legényt, ki hamisított igazolványok alapján házról-házra járt s egyházi célokra adományokat gyűjtött. — Milliós sikkasztó letartoztatása. Zürichből jelentik, hogy az ottani rendőrség letartoztatta Teuerstein Márkus galíciai származású embert, aki 1,700.000 koronát sikkasztott. A nagystilu tolvaj Mottel néven lakott egy előkelő zürichi szállóban. Kezdetben konokul tagadott, de később a bizonyítékok sulya alatt bevalotta bűnét.

— Püspök a kivándorlás ellen. Németh Lószef püspök a napokban adta ki kilencedik temesvári segédpüspöki körlevelét, amelyben lelkére köti papságának, hogy minden erejükből odahassanak, hogy a népet a kivándorlástól visszatartsák. Közreadja ezuttal a miniszterelnöknek egy idevonatkozó rendeletét, melyben arról van szó, hogy a lelkészek mindenképpen hassanak oda, hogy a kivándorlást ellensúlyozzák és a népet az idegen hazában reá váró veszedelmekről kioktassák.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 10. A képviselőház ma délelőtt 10 órakor ülést tartott Justh Gyula elnök elnöklétével.

Elvetett mandátumok.

Az elnök bejelent, hogy Barabás Béla és Gubodi Ferenc lemondottak mandátumukról. Kerületükben új választást fognak kiírni.

A felirati vita.

Ma Jélicska Ferenc tót nemzeti-ségi volt a felirati vitában az első szónok. A nemzeti-ségiéért szövethetnek a szocialistákkal, mert mind a két párt hive az általános választói jognak. Giesswein Sándor felfogásához csatlakozik. Polit javaslatát fogadja el. Vlád Aurél támadja a koalíciót. Hangoztatja, a régi rendszer újra feltámadt. Polit felirati javaslatát fogadja el.

Bánffy beszéde.

Nagy érdeklődést keltett azután báró Bánffy Dezső beszéde. Csudákozásának ad kifejezést a fölött, hogy a nemzeti-ségiéket folyton őt támadják. Amikor ő volt még kormányon, nem mertek így beszélni a nemzeti-ségiéket. A nemzeti-ségiéket poliglott államot követelnek. Kifogásolja, hogy a Ház jegyzőkönyvében a horvát képviselők horvátul írják be neveiket, hogy az esküjüket horvátul tették le és hogy a delegációban egy delegátus német nyelven beszélt. Helyesli, hogy a kormány elfogadta a megbízatást, de nem helyesli azt, hogy leszereltek.

— Hát szegedi levél? — kiáltott közbe több képviselő.

Bánffy kijelenti, hogy a szegedi választókhoz intézett levelében azt

hangoztatta, hogy a katonai kéréseket kell kikapcsolni. A felirati vitát, noha nem dicséri, elfogadja.

Az elnök reflektál Bánffy néhány megjegyzésére, majd Maniu Gyula szólalt fel a felirat ellen. Ezután Wekerle Sándor miniszterelnök válaszolt Veress beszédjére, kijelenti, hogy a kétévi katonai szolgálat behozataláról nem lehet még most beszélni. Kijelenti még több váddal szemben, hogy a függetlenségi párt nem adta fel elveit. A nemzeti-ségiéket megvádolja hogy a szocialistákkal szövethetnek. Az ülés ezzel véget ért.

A Dreyfuss-ügy.

Páris, jul 10. Mercier tábornok ismét levelet intézett a semmitőszék elnökéhez, melyben többek között azt kéri, hogy azok a tiszték, akik hasztalan keresték Bayle őrnagy eltűnt jegyzékét, szembe-síttessenek azokkal a tisztekkel, a kik ezt az iratot megtalálták. Ami a történeti éjet illeti, amikor a Németországgal viselhető háborúnak veszélyeit tárgyalták, azt kívánja Mercier, hogy állítság őt szembe Casimir-Perier volt elnökkel, Charles Dupuy volt miniszterrel és Revoil volt külügyminiszterrel.

A marosvásárhelyi szerelmi dráma.

Marosvásárhely, jul. 10. Fülöp Lajos honvédhadnagyot, ki Oreszkovics kapitányt lelőtte, ma az ezredese négyszemközt kihallgatta. Az ezredest becsületszava köti a titoktartáshoz. Oreszkovics Jenő kapitány állapotában semmi változás nem történt.

Az orosz zavargások.

Odessza, jul. 10. Néhány kórházi szolga bántalmazása miatt ma az összes városi kórházak alkalmazottai sztrájkba álltak.

Lemberg, jul. 10. Varsóból jelentik, hogy ott a szigorított ostrom-állapot behozatala várható, mint-hogy még tegnap is támadtak meg hatósági személyeket. A Paoljak börtön lakói vörös zászlókat dugtak ki az ablakon és forradalmi dalokat énekeltek. A fegyverbehozatalt a legszigorubbán ellenőrzik.

Tiflisz, jun. 10. A hadbiróság a mingréliai ezred zendüléssel vádolt 22 közlegénye közül 13-at hat héttől egy évig terjedő szabadságvesztésre ítél. 9-et felmentett.

Bialostok, jul. 10. (Pétervári távirati ügynökség.) Bardojev tábornok ideérkezett, hogy a katonaságnak a megszárlások idején tanúsított magatartása ügyében vizsgálatot indítson.

Az angol flotta Japánban.

London, július 9. A „Daily Telegraph“ jelenti Tokióból tegnaptól, hogy az angol hajóraj Jokohámába érkezett. Moore tengernagyot és vezérkarát holnap fogadja a mikádó. Szerdán Togo tengernagy Moore tiszteletére disztribúciót ad. Ugyanezen lapnak egy másik jelentése szerint a tokiói hatóság az iparbank közvetítésével egy külföldi szindikátussal szerződést akar kötni 15 millió jen kölcsönnek 5 százalék melletti felvétele ügyében. A kibocsátási árfolyam 96 százalék. A kölcsönt vízműkötvények visszavásárlására és más vállalatok létesítésére fogják felhasználni.

Parlamento ungarico.

Budapest, 10. - La seduta della Camera dei deputati viene aperta alle 10. Presiede Giulio Justh.

Il presidente annuncia che i deputati Bela Barabas e Francesco Gubodi hanno deponato il mandato. Continua la discussione dell'indirizzo.

Prende primo la parola il nazionalista Francesco Jelcska, il quale rinnova i lamenti dei suoi connazionali, e dichiara di aderire pienamente al disegno d'indirizzo presentato dal deputato Polit in nome del club dei nazionalisti.

Il nazionalista Aurelio Vlad si scaglia violento contro la coalizione, il cui programma non risponde ai principi vera libertà e progresso. Egli pure dà la sua piena adesione al disegno d'indirizzo presentato dai nazionalisti.

Prende quindi la parola il bar. Desiderio Banffy. Dice di non comprendere perchè i nazionalisti si occupino tanto di lui. Alorchè egli era presidente dei ministri, i nazionalisti stavano zitti. E' ora che è venuto loro tanto coraggio; ma egli lascia pure che carlino e continuerà battere la sua strada.

Accusa i nazionalisti di voler fare della patria uno stato poliziotta; ma questo ne sarebbe la divisione, la rovina, e finchè avrà fiato combatterà questa idea. Perciò vede con dispiacere che i nomi battesimali dei deputati croati sieno scritti nella lista dei deputati in croato; deplora che essi abbiano giurato in croato e più ancora che alle delegazioni un delegato croato abbia parlato in tedesco. Non può ne accettare recisamente ne respingere il progetto d'indirizzo. La coalizione ha fatto bene ad assumere il governo, ma ha fatto male abbandonare il proprio programma.

Voci: E la lettera agli elettori di Szeged?

Banffy. Nella mia lettera io scrissi che la lotta per la separazione dell'esercito non avrebbe approdato a nulla; voi invece avete rinunciato a tutte le nostre giuste pretese di indipendenza.

Ad ogni modo, non in tutto approvando voterà l'indirizzo.

Il presidente dice d'aver lasciato piena libertà di parola al barone Banffy, ma che la violenza che i suoi attacchi ingiusti avrebbe richiesto una chiamata all'ordine.

Prende infine la parola il presidente dei ministri Wekerle. Polemizza anzitutto col deputato nazionalista Veress e dice che non si può per ora pensare alla ferma biennale. Nega poi recisamente che il partito quarantottino abbia rinunciato al proprio programma. In quanto ai nazionalisti poi, essi stessi non sanno quale sia il loro programma.

La seduta viene, dopo ciò sciolta.

A nagyvilágból.

** Az életunt királyfi. Blindából írják Behanzin dahomayi exkirály fia, aki jelenleg szüleiivel együtt Blindában tartózkodik, öngyilkossági szándékkal foszforoldatot ivott. Az orvosi segítség még idejében megérkezett s így megmenteni a fiatalembert. Tettének okául azt mondta, hogy Blindában nem volt semmi szórakozása.

** Négy hónapig tutajon a tengeren. Hamburgból írják: Az észak-német Lloyd „Willehad“ nevű gőzöse Sydneybe menet Uj-Mecklenburg kevésbé ismert partjai mentén hat franciát vett föl a fedélzetre, akiknek helyzete már nagyon siralmas volt. Elmondták, hogy ezelőtt egy évvel szöktek meg tiz fegyenc társukkal Roumeából (Uj-Caledonia). ahol betörésért voltak elzárva. A szökésre tutajokat használtak és ezeken tévelegtek 4 hónapig keresztül-kasul a tengeren, miközben mintegy 3000 tengeri mérföld utat tettek meg. Eleséggel és ivóvízzel utjukba eső apró szigeteken látták el magukat. Uj-Mecklenburg mellett a vihar szétverte őket és az ő tutajukat partra vetette. Emberek után kutattak, de senkit sem találtak; élelmi-szerűk is már nagyon gyéren volt és ugyszólván az utolsó pillanatban mentette meg őket a „Wilehad“. A többi tiz szökevényről eddig még semmi hír nincsen, de valószínűnek látszik, hogy ezek a tengerbe pusztultak.

** A chicagói husbotrány. A chicagói konzervgyárosok mindent elkövetnek, hogy visszanyerjék a közönség bizalmát melyet a legutóbbi rettenetes teleplezések nagyon megrendítettek. A dobozkonzerveket már nem veszi senki. Ezek helyett most huspreparátumokkal megtöltött palackokat bocsátanak forgalomba. Minden egyes palackon egy ismert vegyész tanúsítja, hogy a huspreparátum teljesen tiszta.

** Olasz nők szépsége. Egy folyóirat érdekesen írja le azt a tervszerű munkát, amelyet az olasz anya végez, hogy leányát már zsenge korában a kozmetika minden fortélyának igénybevételével széppé varázsolja. Még a legszegényebb anya is vigyáz arra, hogy leányának kecses járása és megnyerő testtartása legyen. E célból a fiatal leány fejére nehéz silyokat raknak, mert tudják, hogy ezen a módon nagyban fejlesztik a nyakszirtet és a vállakat. Sok gondot fordítanak az arcvonások fejlesztésére is. A gyermek orrát napjában többször megnyomkodják és megdörzsölik, hogy szép formát nyerjen, azonkívül az arcát is gyakran masszírozzák. Az olasz gyermeknek soha sem engedik meg, hogy szeméit dörzsölje, ellenben sirhat, kiabálhat kényekedvére, senkinek sem fog eszébe jutni, hogy csitítsa, mert a tapasztalat szerint a sírás fokozza a szem fényét. Homályban nem engedik őket olvasni. Az olasz leány kevés húst és sok gyümölcsöt eszik. Ha rosszul érzi magát, nyomban ágyba fekszik, mert csak így marad meg arcának szép színe.

Hela szájviz,

Sternbach gyógyszerésznél táblácska alakban, a jelenkor legjobb szájvize. Elismerő levelek Trani grófné ő királyi fensége, báró Weigel tábornagyától, stb. stb. Egy üveg ára 1 korona. Abbazia-gyógyszertár.

Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK és KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE

BUDAPEST, IV., KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZP. VÁROSHÁZ ÉPÜLETE)

Függőágy: 275 Ft-tól.

Gyermek bútor nagy választékban.

Lawn-Tennis kertő háló a függőlymen álló szemekkel fekete ré kátrányozva 0 mtr. 6 Ft-tól.

Vízmentes ponyva és zsák.

Lóháló-párja 8 Ft-tól.

Összehajtható kerti bútor nagy választékban.

Összehajtható tamlásszék: csikos vitorlavasszal drb. 360 Ft-tól.

Valódi angol Lawn-Tennis labda 1zt. 3 Ft 50-tól.

Valódi angol és amer. Racket 3 Ft-tól.

Kötél hálósí: 4 mtr. 6 Ft.

Tornatermek berendezése és felszerelése.

Szertárnák hadsereg részére.

Mindenmennyű kötélárú hosszú szálú keménybát.

Teke baba es golyó.

Gyűrűháló az asztalgyantán 3 Ft-tól.

TELEFON: 15-56. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pontosan fogantositatnak. ALAPITATOTT: 1878.

Ernő
gyere vissza, nagyobbak már a porciók!
Bogár.

PARFUMERIE.

VÉRTESI S. Legújabb illatszere
Legfin. piperecikke.
Kaphatók Budapest
IV. Kristóf-tér 8. sz.

HOTEL ERTL
ABBAZIA.

Dr. Schalk Sanatoriuma.

(Neues Curhaus) ABBAZIÁBAN

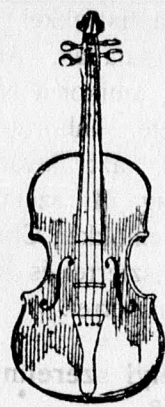
a physikai diätetikus terápia minden modern segédeszközével felszerelt gyógyintézet.

Egész éven át nyitva.

Hydrotherapeutikus, orthopädikus, diätetikus kezelés. Szabad-léggymód hízó- és soványítókurák gyógy-gimnasztika, vibrációs massage, villamos teli- és fényfürdők, nap és légfürdők.

60 a legmodernebb kényelemmel felszerelt szoba és apartamente, délre és a tengerre nyíló kilátással. Központi fűtés, villamos világítás, lift.

Tudakozódásra szíves készséggel felel a Neues Curhaus intézősége Abba-ziában.

REMÉNYI MIHÁLY

műhegedü-készítő. A magyar kir. Zeneakadémia szállítója

Budapest, VI., Király-utca 58. szám.

Ajánlja dus raktárát valódi olasz, francia, angol, német és magyar mesterhegedük, gordonkák és vonókban, legújabb hegedü-álaku tokok szolid, finom kivitelben. Gyanták, álltartók, hang-jegyállványok a legcélszerűbb formában.

Quintiszta és tartós hangversenyhurok,

melyeket a legnagyobb művészek, mint: Hubay, Burmester, Grünfeld, Arányi, Geyer Stefi, Vecsey, Földesy, Bürger tanár urak hangversenyeken használnak előszeretettel.

Grand Hotel „MIRAMARE“
Cirkvenica.

Az adriai tengerpart legújabb és legmodernebbül berendezett szállója.

Szíves tudomására hozzuk a tengerpartunkat felkereső T. c. közönségnek, hogy

elsőrangú nivón álló szállónk 70 fényesen berendezett szobával, gyönyörű terrasszokkal, külön nagy étteremmel és külön kávéházi helyiségekkel a napokban megnyílt.

Gyönyörű árnyas park; fekvés közvetlenül a tengerparton, remek kilátással. Fürdők a házban villanyos világítás, lift és minden modern kényelem. Előkelő konyha polgári áron.

Penzió lakás nélkül 6 korona. (Reggeli: kávé, tea vagy csokoládé vajjal s kenyérrrel; Délben: 5 fogás: Este: előétel, sült, sajt vagy gyümölcs.)

Hosszabb időre külön megállapodások.

Szállóigazgató: Ádám Jenő, a budapesti „Hungaria“-szállótiz éven át volt, előnyösen ismert igazgatója.

Minpennemü felvilágosítással szívesen szolgál

Az igazgatóság.

A szusáki városi fürdő
(Brajdica.)

31 új fülkével kibővitve, most már 124 iülke áll a t. c. közönség rendelkezésére.

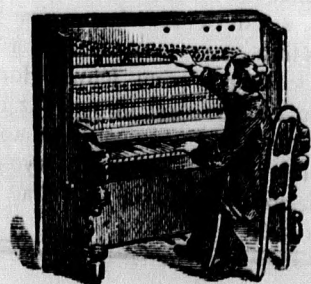
Nyitva reggeli 5 órától esti 9 óráig.

A fürdőárak:

Felnőttek számára egy fürdő 40 fillér, gyermekeknek 10 éven alul 20 fillér. Előfizetés 20 jegyre felnőttek számára 6 korona, gyermekek számára 3 kor.

Az igazgatóság.

Hirdetések felvétetnek a „Fiumei Hirlap“ kiadóhivatalában. (Via Ciotta 28. Telefon 778).

Šalát Károly
zongora- és orgona-gyártó.

Van sz. rencsem a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy egy zongora és orgona, valamint mindenféle hangszergyártó műhelyt nyitottam.

Javitok, mindenféle hangműszert, ugyszintén felhangolok zongorákat és harmoniumokat.

Dusan felszerelt raktáramon tartok: citerákat, mandolinákat, harmoniumokat, harmonikákat, guszlicákat stb. stb.

Javitásaim pontos voltáért jótállok.

Šusák, Strossmayer-utca 59.

„ALLA SALUTE“

gyógyszertár

részére; Dr. MIZZAN A.,

az „ADRIA“ palotával szemközt. — Telefon 385.

A gyógyszertár ajánlja magát minden orvosi rendelést azonnal és exakt elkészíteni. Kapható minden gyógyszerzeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépítőszerek, stb. stb.